

SURSA: " SCHMIDT "

Casa: RODICA "

0072/1.II.1972, ora 10,45.

Participă: Lt. BULIGA VASILE.

NOTA

În ziua de 27.I.1972 la inițiativa lui, HORVATH PAL, a avut loc ședința cercului de limbă și literatură maghiară o întâlnire cu IOU IZSA, povestitoare din Cireșoara în vîrstă de 60 ani.

Fiind invitați și elevi care nu fac parte din cerc, au asistat aproximativ 70-80 de elevi din clasa a VIII-a și anii I-IV. IOU IZSA a cîntat trei balade populare, a spus o poveste iar la sfîrșit a cîntat două cîntece populare. A fost o atmosferă entuziastă, elevii au aplaudat la sfîrșit minute în șir.

Tot în aceeași zi a avut loc și ședința lectoratului cu femei în limba maghiară în incinta școlii. Responsabila SIMIONAS IOLANDA - după ce a prezentat planul expunerilor și acțiunilor viitoare a dat cuvîntul prof. HORVATH PIROSKA care a vorbit despre " Călătoriile în țările socialiste ", expunere însoțită de proiecții de diapozitive realizate de HORVATH PAL cu imagini din R.P.U., U.R.S.S., Cehoslovacia, R.D. Germană. La sfîrșit a fost invitată și aici JOU IZSA - care a creat aceeași atmosferă entuziastă.

În ziua de 28.I.1972 în sala mare a Casei orășenești de cultură au fost mobilizați elevii secției maghiare, membrii echipei de teatru în limba maghiară, a fost invitat IOU TAMAS din Cireșoara (fost elev, cărui a i-a fost publicată în anul trecut o culegere de povești din Cireșoara) cu ajutorul soțiilor HORVATH), pentru a fi filmați pentru televiziune. Organizarea s-a făcut de către soții HORVATH și MATHE EVA redactor la emisiunea în limba maghiară " Televiziunea română .

Intrucît echipa de filmare întîrzie, înainte de filmare, fiind întrebate inspectorul PORTIK care a participat la o ședință înainte de această acțiune dacă s-a contramandat filmarea a spus: " Pe mine nu m-a întrebate nimeni, nu știu de această treabă lor și a plecat.

Deși soții HORVATH au organizat un program de mare amploare cu participarea echipei de dansuri maghiare cl. I-IV., echipa folclorică anii I-IV. de liceu, prezentarea unor secvențe din piesa " Tanitonő " (învățătoarea), convorbirea cu JOU TAMAS în

10 02-72
Ară filmic
și viziune
pe soțul
peu filmic
Cămin
T = 25
Ma

lipsă de material echipa nu a filmat decât secvențe din dansul elevilor claselor I-IV și montajul folcloric " Nunta la Cireșoia -a elevilor anilor I-IV - total în jur de 8 minute.

După filmare am asistat întâmplător la următoarea discuție între soții HORVATH și MATHE EVA, care erau abătuti. HORVATH PAL imputa soției sale, " nu trebuia chemați așa, cum să mă justific în fața lui JOO TAMAS, care a stat două zile în Bistrița numai pentru aceasta, nu trebuia să faci așa, în loc să lași pe mine " HORVATH PIROSKA a răspuns, " cine știa că va fi așa și se vedea că a plins. MATHE E. spunea: Așa e întotdeauna când nu vii cu ai noștri (subînțelegând echipa de filmare de la redacția maghiară).

Sursa menționează că MATHE EVA i-a căutat pe soții HORVATH și la școală și probabil și acasă. Ea nu a făcut alte filmări decât cele 8 minute și a stat aproximativ două zile și jumătate.

A doua zi, discutând după ore despre program, sursa i-a sugerat lui HORVATH PIROSKA, că ar fi bine să existe o muzică care să acompanieze montajul - HORVATH PIROSKA și-a amintit de pianistul BURAS PAL din Cluj care ar putea să dea un ajutor, dar în lipsă de orchestranți tot nu ar fi realizabil. În privința unui eventual ajutor din partea școlii a spus: S-ar da ajutor pentru români, dar pentru noi ".....și a dat din cap, negativ.

Bistrița, 1.II.1972.

G.SCHMIDT.

N.O.

Nota se referă la activitatea desfășurată de numiții HORVATH PAL și PIROSKA elemente naționaliste, sovini-iredentiste maghiare.

SARCINI:

Informatorul a fost instruit să nu dovedească în aparență un interes deosebit față de soții HORVATH și activitatea pe care o desfășoară, dar aparent să o aprobe și să o sprijine prin participarea sa cu aparatul de fotografiat. Pentru a se apropia de elementul urmărit va organiza cu acesta o expoziție fotografică, va fotografia și va lucra cu el în același laborator prin prof. SZILAGY, va încerca atragerea lui la întocmirea monografiei planificate. Dacă pe parcurs va fi solicitat și la alte activități culturale preconizate de obiectiv în măsura în care (acestea) acestea nu au un substrat ostil să participe și el.